

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

II. Quid de acceptatione, & executione Pœnitentiæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

quod velit, ut præter Missam debitam festo, unam aliam audias, Con. Tambur. & alii: Similiter, si dicat, *Per 15. dies audias quotidie duas Missas*, non ideo teneris die festo tres audire; & si dicat, *Quotidie per mensem audias Missam*, satisfacis die festo audiendo unam; quia ita præsumitur mens Confessarii, cum pœnitentias per plures dies imponit. Dian. Avers. Amic. & alii.

Potest etiam pro pœnitentia imponi opus, cujus tum impetrationem, tum satisfactionem applices pro aliis, pro defunctis, &c, quia satisfactio ex opere operato ratione Sacramenti semper applicatur tibi; & insuper ipsa applicatio pro defunctis est tibi satisfactoria: Lug. d. 25. l. 5. num. 62. Probabiliter etiam potest ipse Confessarius subire partem operis injungendi, eamque applicare pœnitenti; quia sic fit moraliter ejus opus, & satisfacit ex opere operato; & similiter potest concedere pœnitenti facultatem, ut pœnitentiam per alium persolvat D. Thom. Sot. Suar. & alii; quamvis probabilius dicant Vasquez, Layman, Bonac. & alii, tunc partem integram Sacramenti esse tantum ipsam procuracionem, ut alius secundum voluntatem Confessarii ponat opus. Cæterum, si Confessarius nihil exprimat, pœnitentia persolvenda est ab ipso pœnitente; damnatur enim ab Alex. VII. hæc Prop. 15. *Pœnitens propria auctoritate substituere alium sibi potest, qui loco illius pœnitentiam adimpleat*: si autem opus injunctum sit eleemosyna, perinde est, si eam des propria, vel alienam manu, & idem est, si imposita sit restitutio.

CAPUT II.

Quid de acceptatione & exequutione Pœnitentia?

DICO primo: Tenetur pœnitens acceptare pœnitentiam impositam à Confessario, si sit tolerabilis; Doctores communiter ex Trident. cit. Ratio est, quia Confessarius ex dictis tenetur illam imponere: ergo à fortiori tenetur pœnitens eam acceptare, utpote qui tenetur ei obedire, ut Judici recte judicanti, & integrum reddere Sacramentum. Hinc Suar. Bonac. & alii temerariam post Trident. dicunt sententiam Cajet. Med. Nav. & aliorum putantium, posse à pœnitente eligi aliam pœnam, vel eam luere in Purgatorio, quamvis
Sot.

Sot. Reginal. & alii addant, hanc sententiam servire saltem, ut neminem non absolutum dimittas, si saltem levem pœnitentiam subire velit: vid. Dian. p. 3. t. 14. r. 51. Dixi, *Si sit tolerabilis*, nam, si pœnitenti iustis de causis videatur suæ fragilitati minus accommodata, potest rogare Confessarium, ut eam minuat, quantum potest; & Confessarius in tali casu tenetur ei annuere, ut suavius efficiatur jugum confessionis. Quod si non annuat, poterit pœnitens nolle ab eo absolvi: v. Suar.

Dico Secundo: Peccat graviter pœnitens, si postea non exequatur pœnitentiam acceptatam, impositam in confessione valida pro mortali prima vice confessio: Doctores communiter. Ratio est, quia facit contra obligationem in re gravi: censetur autem materia gravis una Confessio, vel Communio, item unum Rosarium, & similia. Si autem omittas unam ex decem communionibus tibi impositis, probabile est, esse tantum veniale, quia unum respectu decem videtur quid leve: Gob. Croix n. 1267. Si injunctum sit absolute, ut recites v. g. septem Psalm. Pœnitentiales, potes recitare stando, vel sedendo; at, si injunctum sit, ut eos recites flexis genibus, Dian. Tamb. & alii putant, fore mortale, si ita non recites; quia id est quid grave spectans ad substantiam molestiæ: sed de hoc vehementer dubitat Croix num. 1280. quia non videtur esse molestia tanta. Dixi primo *Pœnitentiam gravem*: nam, si non exequaris pœnitentiam levem, etiamsi pro mortali injunctam, peccas tantum venialiter, quia materia de se levis non est capax obligationis gravis: Averf. l. 6. contra Jo. Sanch. Neque obstat, quod non integretur Sacramentum; nam completio integralis per materiam levem non obligat, nisi leviter: Croix num. 1276. Censetur autem materia levis unum *Miserere*, & similia; si vero hoc imponatur per multos dies, evadit materia gravis, si omnino omittatur. Dixi secundo *Pro mortali prima vice confessio*; nam, si quis omittat pœnitentiam gravem impositam pro mortalibus alia vice directe absolutis, probabiliter est tantum veniale: quia talis pœnitentia, in quantum est gravis, non est necessaria, cum Confessarius neque sub gravi, neque sub levi pœnitentiam gravem teneatur pro talibus peccatis imponere; imo nec videtur posse, cum debeat obligare ut judex proportionate ad materiam non necessariam: Nav. Palud. Ledes. Suari Layman. Fill. & alii

contra Con. Fagund. Lug. & alios. Dixi tertio in confessione valida; nam, si fuit invalida, nulla est obligatio exequendi pœnitentiam, cum nullum sit Sacramentum, quod compleri debeat; & alias teneretur pœnitens persolvere duas pœnitentias pro iisdem peccatis: Escob. Fagund. & alii. Si vero fuit Sacramentum validum, & informe, tenetur exequi, ut patet.

Cæterum, si pœnitentia injuncta evadat deinde physice, vel moraliter impossibilis, non amplius obligat, nec necesse est aliud opus subrogare; quia id non potes propria auctoritate, nec teneris eadem peccata bis confiteri; idemque est, si omnino sis oblitus: Sot. Nav. Amic. Averf. s. 6. contra Ricch. & Sylvestr. putantes, talem confessionem esse repetendam: neque obstat, quod Sacramentum non integretur; nam sufficiens excusatio est, ne cogaris bis confiteri eadem peccata. Si tamen convenire potes eundem Confessarium, qui saltem confuse minor sit tui status, expedit petere commutationem, ut sic integretur Sacramentum; similiter, si oblitus sis quantitatis pœnitentiæ; si autem non potes commode eum convenire, exequere, quantum videtur pro ratione dubii.

Denique, si materia pœnitentiæ sit divisibilis, nec possis partem majorem exequi, debes persolvere partem minorem, ut colligitur paritate de Horis Canonicis ex Proposit. 54. damnata ab Inn. XI. Hinc etiam probabilius videtur contra Dian. p. 9. t. 9. r. 54. quod, si sit injunctum jejunium in pane, & aqua, si sic non possis, tenearis jejunare more Ecclesiastico; quia manet substantia jejunii separabilis ab ea circumstantia; v. dicta in Tract. de Leg. d. 2. q. 4. c. 1.

Dico tertio: Peccat graviter Pœnitens, si pœnitentiam gravem diu differat exequi ultra tempus præfixum à Confessario, Bon. & alii communiter. Ratio est, quia facit contra obligationem in re gravi, ut patet in simili de obligatione restitutionis, vel voti adimplendi. Dixi tamen, *Si diu differat*; nam, qui jussus v. g. jejunare die Veneris, & jejunet Sabbato proximo; aut jussus communicare proxima Dominica, & differat ad octiduum à Confessione, ordinarie peccat tantum venialiter, quia plerumque præceptum Confessarii cadit magis in rem ipsam, quam in tempus præfixum: Dian. p. 9. t. 7. r. 57. Hinc recte monent Doctores cum Mendo, Bon. Averf. non cessare obligationem Jejunandi, quam-
vis

vis transferit ille dies Veneris, utpote qui erat statutus non ad terminandam, sed urgendam obligationem, seu non differendam absque iusta causa. Ideoque recte addit Mendo, quod, si Confessarius unicum tale opus imponat una vice persolvendum, non præsumitur, quod velit alligare illi diei; quia præsumi non debet, quod voluerit Sacramentum manere posse incompletum integraliter. At, si injunctum sit opus persolvendum pluribus vicibus, tunc ex circumstantiis colligenda est mens Confessarii; si enim dicat, *Singulis v. g. mensibus confitearis*, præsumitur sic statuere, non ad terminandam, sed urgendam obligationem. Hinc, quamvis Lugo putet, esse mortale, si vel unicum diem differas ultra mensem; tamen melius negat Averf., quia præsumitur mens Confessarii esse, ut tunc sequenti mense bis confitearis: unde, si occasione Festi, vel indulgentiæ differas ad octo dies in alterum mensem; Dian. Pal. & alii dicunt nullo modo peccare; quod magis valet, si simili occasione anticipes, ut addit Averf. Si vero dicat, *Jejunet omni Sabbato in honorem B. V. vel Communices omni Festo B. V.* Con. Gob. Bon. & alii putant, quod, si tali die negligas, peccas quidem, sed non teneris alia die supplere; quia mens Confessarii videtur fuisse, alligari opus tali diei.

Dico quarto: Si Confessarius nullum præfixit tempus Pœnitentiæ, persolvenda est primo tempore, quo commode fieri potest: Doctores communiter. Ratio est, quia in omnibus obligationibus, in quibus dies non ponitur, præsentis die debetur: *Reg. Jur. 14.* ubi ly *Præsenti die* sonat primo quoque tempore. Hinc diu eam differre v. g. ad medium annum communiter censetur mortale; maxime si pœnitentia fuerit medicinalis. Si vero fuerit tantum pœnalis, non videtur mortale differre ad mensem: Croix n. 1288. Cæterum, exequi pœnitentiam ante communionem, non est necesse, ut infertur ex Prop. 22. damnata ab Alexand. VIII. cit. in Tract. de Euchar. d. 4. q. 1. c. 4. §. 2.

Quæres primo, An possit satisfieri pœnitentiæ eodem tempore, quo satisfit alteri præcepto?

Respondeo affirmative, Si unum opus non impediatur alterum: ut si pro pœnitentia recitare debeas Rosarium, satisfacis recitando intra Missam, ad quam tenearis die Festo: Croix n. 1191. At, si pro pœnitentia debeas audire duas Missas eodem die, ordinarie præsumitur

præcipi à Confessario, ut eas audias successive: Croix n. 128r. contra Sanch. Ledes. & alios putantes, posse audiri simul.

Quæres secundo, An pœnitentia sit persolvenda cum aliqua intentione saltem virtuali integrandi Sacramentum, vel obediendi Confessario?

Respondeo probabilius affirmative, Quia, ut ea aliquid efficiat ex opere operato, debet esse pertinens ad Sacramentum: Vasq. Dicastil. Palav. Mend. Averl. & alii contra Sanchez. Lug. & alios. Neque obstat, quod aliis præceptis satisfiat sine tali intentione reflectente ad præceptum; nam illæ non sunt actiones Sacramentales, uti est ista.

Quæres tertio, An peccet, qui exequitur pœnitentiam existens in mortali?

Respondeo probabilius negative; Primo, Quia Confessarii ipsi sæpe imponunt pœnitentiam persolvendam, antequam absolvant à mortalibus: Secundo, Quia pœnitentes passim non faciunt sibi scrupulum, quod eas expleverint in mortali, creduntque, id melius esse, quam diutius differre: ergo ex communi sensu non est peccatum: Sot. Tann. Lug. Dicast. & alii contra Suar. Pal. Layman. Bonac. Buf. & alios putantes, peccare saltem venialiter, eo quod minus digne tractent Sacramentum: sed hoc videtur falsum; nam etiam dolor, & confessio sunt partes, & quidem essentielles Sacramenti, & tamen sine ullo peccato ponuntur à pœnitente existente in mortali.

Quæres quarto, An satisfactio posita ab existente in mortali habeat suum effectum?

Respondeo: Etsi nullum habeat effectum ex opere operantis, cum ex se sit opus mortuum; tamen probabiliter habet effectum ex opere operato, saltem postquam removetur obex; quia sic est actio Sacramentalis ex institutione, & quasi nomine Christi posita; quo sensu Deus sic eam respicit, non prout est hominis, sed prout moraliter est Christi; sicut etiam Missa ab impio Sacerdote dicta valet ad effectus suos ex opere operato: Cajet. Suarez, Henr. Con. Art. Lugo. Fagun. Layman. Dian. & alii contra Ledes. Val. Turr. Præp. Dicast. & alios ex D. Th., qui tamen expli-

explicari potest de opere operantis. Qui autem implet pœnitentiam in gratia, sed per actionem ex circumstantia venialiter peccaminosam, certe non privatur fructu ex opere operato, quia veniale non impedit effectum remissionis pœnæ debitæ aliis peccatis jam remissis: Croix n. 1257. Imo putat Lug. n. 33. neque id impediri, etsi interveniat mortale, dummodo pœnitentia quoad substantiam impleatur.

CAPUT III.

Quid de Commutatione Pœnitentiæ?

DICO primo: Non potest pœnitens propria auctoritate commutare sibi pœnitentiam in aliud opus, etiamsi melius: Doctores communiter contra Dicast. inclinantem in oppositum. Ratio est, Primo, Quia reus non potest mutare pœnam sibi impositam à Judice; uti nec subditus opus sibi injunctum à Superiore: Secundo, Quia id, in quod commutabit, non erit satisfactio integrans Sacramentum, neque adeo remittet pœnam ex opere operato, quia non veniet à potestate clavium. Neque obstat, quod vovens possit sibi commutare materiam voti in aliquid melius; nam obligatio voti orta erat ab ipso vovente. Hinc, si pœnitentia sit medicinalis, pœnitens non liberabitur ab ejus onere, si lucretur indulgentiam plenariam, quia hæc non ita præservat à lapsu: Doctores communiter cum D. Thom. in 4. d. 29. At, si pœnitentia erat tantum pœnalis, liberari tunc dicunt Tann. Granad. Lug. Medin. Bonac. Dian. p. 5. t. II. r. 3. & p. 9. t. 6. r. 36. non quidem ex propria auctoritate, sed quia Confessarius ipse ita præsumitur intendere: sed probabilius negant Val. Marchant. Avers. Gob. Croix & alii; tum quia pœnitentia ordinarie est etiam medicinalis; tum quia incertum est, an quis indulgentiam plenariam lucretur; tum demum quia pœnitentia ut à Confessario imposita, pertinet ad integritatem Sacramenti, unde non præsumitur alia mens Confessarii.

Dico secundo: Potest idem Confessarius in alia confessione quocunque tempore facta commutare priorem pœnitentiam, si recordetur status pœnitentis, vel saltem in confuso, peccatorum, ob quæ fuit à se imposita: Doctores communiter. Ratio est, quia potest Judex mutare, & moderari pœnam à se latam, quamdiu